

OBSAH

LITERÁRNÍ ŽIVOT.....	15
Politické a kulturní souvislosti	15
Bezprostřední důsledky únorového převratu v činnosti spisovatelských organizací	15
Dobříšská konference mladých spisovatelů	17
Emigrace a první represe nekomunistické tvůrčí inteligence	19
Sjezd národní kultury a právní zakotvení politických změn.....	22
Proměna charakteru společenského a kulturního života ovládaného KSČ.....	26
Vznik Svazu československých spisovatelů a jeho počáteční aktivity	28
Projevy a důsledky stalinismu v literárním životě	34
Literatura a lidovými akce.....	46
Náběhy k uvolnění	51
Ve znamení XX. sjezdu KSSS.....	54
Díleč rozšíření literárního prostoru v druhé polovině padesátých let.....	57
Cenzura	61
Zřízení institucionalizované formy cenzury.....	61
Cenzurní praxe	67
Nakladatelství.....	69
Pouónorová reorganizace nakladatelské struktury a její další proměny.....	69
Vydavatelská činnost.....	75
Literární časopisy	81
Ustavení nových tiskových poměrů.....	81
Struktura kulturního tisku a její proměny	85
Literárněvědné časopisy	89
Souvislosti divadelního života	91
Divadelní zákon a divadelnické instituce	92
Principy a problémy pouónorové dramaturgie	94
Hledání repertoáru: mezi socialistickým realismem a národní klasikou.....	96

Překonávání „schematismu“	99
Vztahy se slovenskou literaturou	102
Snahy o organizační a ideovou jednotu české a slovenské literatury	105
Přijímání slovenské literatury v českém prostředí	105
Recepce české literatury na Slovensku	107
Překladová literatura	110
Překlady soudobé poezie	111
Svět literárních klasiků a jejich nová přetlumočení do češtiny	114
Překlady v čase proměňujícího se kulturně-politického paradigmatu	114
LITERÁRNÍ ŽIVOT V EXILU	119
Knižní počiny a periodika v prvních letech exilu	123
Sebeuvědomování české exilové literatury; organizační a ediční činnost Antonína Vlacha a Roberta Vlacha	126
Další vydavatelské aktivity, spisovatelské organizace	131
Koncepce gradualismu a vznik časopisu Svědectví	134
MYŠLENÍ O LITERATUŘE	137
Příčiny a průběh kampaně proti tzv. reakčním směrům	139
Tradice „pokrokové“ a „reakční“	139
Kritiky soudobých literárních tendencí	141
Ladislav Štoll a Třicet let bojů za českou socialistickou poezii.	142
Spory o podobu socialistické literatury	146
Zdeněk Nejedlý a inspirace „klasickým dědictvím“	147
Koncepty levicového radikalismu	149
Odpověď paralelní kultury	152
Diferenciace literární kritiky	154
Individuum v socialistické společnosti	154
Revize představ o socialistické literatuře a problém continuity.	156
Diferenciace kritiky v druhé polovině padesátých let.	159
Literární bádání	163
Odmítnutí dosavadních metod; stranickost v literární vědě	163
Klíčové ediční projekty a formování vědecké textologie	167
Navazování na starší bádání a Vodičkova „teorie úkolů“	169
Organizační přestavba literárněvědných pracovišť.	171
Literární věda v exilu	172

POEZIE.....	177
Poezie jako výraz oficiální ideologie	179
Spor o „starou poezii“	181
Symbol zavržené poezie a výzva k charakternosti:	
František Halas.....	182
Cesta kompromisu: Nezval, Biebl, Závada.....	184
Seifertův básnický příklon k intimitě.....	191
Vítězíci revoluce očima mladých	193
Budovatelské okouzlení tvůrců starší a střední generace	199
Verše první nejistoty vítězů	202
Možnosti intimní lyriky a hledání nových jistot	204
Poezie v exilu	208
Břemeno ztraceného domova	208
Společná básnická vystoupení.....	210
Básníci pouťorového exilu	211
Básnická ghetta padesátých let.....	215
Holanova tvůrčí klauzura	218
Surrealistické hledání východiska	221
Autoři edice Půlnoc.....	227
Pouťorová apokalypsa očima katolických básníků.....	229
Jiří Kolář a jeho transformace poetiky Skupiny 42.....	233
Život je všude.....	235
Obnovování výrazové škály	240
Prostor pro diferenciaci poezie a jistota všedního dne.....	241
Básníci časopisu Květen	244
Poetická hodnota individuality	251
PRÓZA	259
Budovatelská próza.....	261
Reportáž jako doklad budovatelského úsilí	264
Drobná próza ve službě ideje	269
Velká budovatelská epika.....	274
Reinterpretace historie	289
Rozrušování budovatelského schématu	
a postupný návrat subjektu	300
Reportáž a drobná próza	300
Společenský román.....	304
Historická próza.....	308
Proměna vztahu k válečnému tématu	313

Próza v exilu a vnitřním exilu	316
Próza vnitřního exilu	316
Próza v exilu	321
Egon Hostovský: svět absurdních mechanismů	324
DRAMA	329
Budovatelské drama	331
Koncept nového dramatu	331
Hledání nového repertoáru; dramatizace	334
Drama jako návod k budování nové společnosti	336
Drama a socializace vesnice	346
Drama střetů mezi dvěma světy	349
Reinterpretace historie: boj pokračuje	351
Jiné podoby budovatelské dramatiky	360
Náznaky rozšiřování problémového pole	364
Dílčí korekce budovatelské poetiky a utkání s divákem	364
Satira	368
Návrat básnického dramatu a dramatického podobenství	371
Dramatika etického znejistění a selhání	374
Od konverzačních komedií k analytičtějšímu pohledu na individuální bytí člověka	378
Počátky divadel malých forem a jejich dramatiky	384
Předchůdci	384
Rokoko	386
Reduta a text-appeal	387
Dramatické pokusy zbavené kontaktu s divadlem	389
Tvorba ve vnitřním exilu a vězení	389
Drama a dramatická tvorba v exilu	391
FAKTOGRAFICKÁ LITERATURA	395
Cestopisy	397
Memoáry	400
Biografie	401
POPULÁRNÍ LITERATURA	405
Potlačení dřívější populární beletrie	405
Konzumní oblast budovatelské kultury	410
Masová píseň	411
Budovatelská satira	415

Začleňování populárních žánrů do socialistické literatury	421
Pokusy o nový lidový román	422
Zájem o klasická díla a formy populární epiky	424
Pozvolné etablování specializované žánrové produkce	425
LITERATURA PRO DĚTI A MLÁDEŽ	429
Změny institucionálního zázemí dětské četby	431
Přechod k novému žánrovému systému	
a proměna autorského zázemí	432
Poezie a próza pro děti v období budovatelské kultury	435
Dětská literatura v proměňující se společenské situaci	439
Postupné ožívání beletrie pro děti a mládež	
v druhé polovině padesátých let	440
Pokusy o „nový“ román pro dívky a chlapce	442
LITERATURA V MASOVÝCH MÉDIÍCH:	
FILM, ROZHLAS A TELEVIZE	443
Proměny organizační struktury a kulturní situace médií	445
Film ve službě budovatelskému a národnímu kánonu	447
Snahy o nahrazení rozhlasové hry dramaturgií divadelní	453
Literatura na vlnách exilového rozhlasu	461
Počátky televize: adaptace literárních předloh	
a původní dramatika	465
ZÁKLADNÍ LITERATURA A PRAMENY	473
Bibliografie k období 1948–1958	475
Souhrnné studie a publikace	475
Literární život	475
Myšlení o literatuře	481
Poezie	483
Próza	489
Drama	493
Populární literatura	494
Literatura pro děti a mládež	494
Literatura v masových médiích	495
Seznam fotografií, ilustrací a dokumentů	498
Poznámka	506
Rejstříky	509